

zpravodaj Kocianovy houslové soutěže 2004

Sobota 8. května 2004

46. ročník KHS

Číslo 4

Glosa posledního dopoledne

Každý rok je to stejné - poslední den soutěže cítím nostalgii nad tím, že KHS končí. Dny po soutěži, kdy už jsou zase všichni ve svých domovech, se mi zdá město prázdné, nikde žádná hudba, chybí lidé, které jsem si zvykl potkávat. V nitru to ale hraje - slyším znovu a znovu útržky melodií, vybavují se mi opět soutěžící i hosté soutěže. Ale zatím pryč s nostalgií!

V tuto chvíli soutěž vrcholí ve III. kategorii. Před okamžikem dohrál Adam Pakosta (hrál trochu na povrchu, jak my klavíristi říkáme, když se nedomačkují klávesy do dna). Nyní je na pódiu Jakub Čepický. Jakub předvádí standartní poctivý výkon, bez propadů, ale také bez výrazného vrcholu. Otec Leoš Čepický, laureát z roku 1981 (mimočodem kdysi můj spolužák z pardubické konzervatoře, byli jsme prvními žáky nově otevřené konzervatoře na konci 70. let), natáčí jeho výkon na video. Doma bude o čem mluvit. Další soutěžící se připravují.

Úvodník tohoto čísla musí být dopsán dopoledne, aby se mohlo poslední číslo Zpravodaje včas začít „sázet“. Je to příjemná práce psát za zvuků hudby - v tuto chvíli již zní sálem 2. věta Koncertu e moll Mendelssohna - Bartholdyho v podání Jana Mráčka. Protože jsem za posledních deset let v psaní úvodníků ústeckých hudebních soutěží (KHS a HVS) probral kdejakou hudební myšlenku a námět, dopřávám si dnes „přepych“ napsat pouhou dopolední glosu - ale i ta určitě připomene atmosféru soutěže.

Bravo Mráček! Třetí věta Mendelssohna je virtu-

ózní v tempu i náladě, zaujme. Čím to, že nějaký výkon vás prostě vtáhne do svého světa a nepustí? Odhazují pero a poslouchám. Zázitek! A publikum cítí stejně - velký potlesk!

Přichází Liepe Niklas z Hannoveru. Čtvrtá věta Španělské symfonie připomíná klid před bouří. Řeka naplňuje přehradu. Naznačuje slibné pokračování v 5. větě. Pátá věta. Dobré!!! Opravdu nezávidím porotcům jejich rozhodování.

Mátlová Marie dokazuje svou hrou (jako mnoho dalších před ní i v minulých letech) že Hudební gymnázium Jana Nerudy Praha je skutečně výborný hudební ústav. To ale neříkám nic nového. Tři části z baletu Popelka (Prokofjev) byly v jejím podání poetické, plné vlajících šátků, ale pozor na intonaci ve 3. části...

Odnáším úvodník do sazby. Těším se na zbytek soutěžních výkonů, na závěrečný koncert.

Všem účastníkům a hostům 46. ročníku KHS přeji klidnou cestu domů, co nejvíc hezkých vzpomínek na soutěž a za rok zase na shledanou!!!

Mirek Němec

**ON - LINE KAMERA
WWW.KHS.CZ**

Výsledková listina III. a IV kategorie

III. kategorie

1.místo

Christian Sarah, Německo

2.místo

Liepe Niklas, Německo

3.místo

Korpasová Marie, Ostrava

ČU I. Stupně

Mráček Jan, Praha

Popescu Adriana, Rakousko

Mátlová Marie, Praha

Kočí Lucie, Praha

ČU II. Stupně

Čepický Jakub, Praha

ČU III. Stupně

Munkhsaikhan Khulan, Mongolsko

Pakosta Adam, Praha

IV. kategorie

1.místo

Petr Matěják, Praha

2.místo

Skálová Anna, Machov

3.místo

Říhová Markéta, Plzeň

Junek Jakub, Praha

Mirzoev David, Praha

ČU I. Stupně

Milic Anamarija, Chrovatsko

Valečková Barbora, Uherský Brod

Kubánková Jana, Praha

Auškalyté Justina, Litva

ČU II. Stupně

Foltýn Michal, Praha

Gratulace do Strunalu

Poslední desetiletí (nejen - mám pocit, že od nepaměti, více než dvacet let určitě) do Ústí nad Orlicí přijíždí Oldřich Holý, reprezentující firmu Strunal s.r.o. Vy starší si pamatujete, že dříve přijížděl za Cremonu Luby u Chebu. Prostě za dlouhá léta k soutěži jako by přirostl, dnes o to pro soutěž sympatičtějším způsobem, protože je jedním ze sponzorů KHS. A protože v letošním roce slaví životní jubileum 65 let, patří mu naše velmi srdečná gratulace!

Oldřicha Holého za roky KHS kromě organizačního výboru znají i mnozí soutěžící - právě on jim na závěrečných koncertech předával některé z cen.

Tak ještě jednou: „Oldo, hodně štěstí, zdraví a nezapomeň k nám na soutěž ještě dlouho jezdit.“

mn a celý štáb

Program dnes

- 10,00 přijetí vítězů a zahraničních hostů starostou města (obřadní síň MěÚ)
- 11,00 seminář k průběhu soutěže s předsedou poroty
- 14,30 **závěrečný koncert vítězů KHS 2004** (Roškotovo divadlo)
- 19,00 **koncert držitelů cen KHS** (Brandýs nad Orlicí)

Několik myšlenek k průběhu soutěže od předsedy poroty Ivana Štrause

Každý rok přináší nový kamínek do rozlehlé mozaiky 46. ročníků KHS. Letos bylo už v I. a II. kategorii nápadné zlepšení většiny českých účastníků v práci pravé ruky. Zvuk, který jim z nástrojů vyzařuje je převážně volný a pružný – což nebýval vždycky případ české školy. Je potěšením pozorovat, jak množství osvěcených učitelů roste a jak jejich svěřenci neprojevují ani navenek příznaky trémy, která se na zvuku tolik obrazilala. Problémem zatím trochu zůstává ruka levá, protože do Říma vede větší množství cest a názor na ni není zdaleka tak jednoznačný jako u ruky pravé. Několik pravidel ale přece jen funguje bez výjimky a ty bychom měli zachovávat. 1) Kromě sluchové představy je první podmínkou spolehlivé intonace stejný úhel dopadu prstů na struny. U malých dětí má hlavně 3. a 4. prst tendenci se klást na kolmé bříško. Jestliže jej postavíme na strunu pod stejným úhlem jako prst druhý, získáme větší možnost rozkvyvu pro vibrato, ale hlavně – a to je hlavní důvod tohoto pravidla – zápěstí zůstává v klidu a prsty dopadají pouze v jednom směru, aniž by vykonávaly pohyb navíc. Tudíž se může zvýšit přesnost jejich „práce“. Toto postavení je také výhodné při hře dvojhmatů – zejména tercií

a oktáv. 2) Pro hru decim (mnozí účastníci se už s nimi zdařile vyrovnali) je nezbytné: odtáhnout kořen ukazováčku od krku, posunout palec vzhůru blíže ke 3. – 4. prstu a odtáhnout 1. prst směrem dolů tak, že jej vlastně natáhneme. Tím se sice dostane na jiné místo dotyku se strunou, ale když si na tuto změnu zvykne, může každý hrát decimy snadno a bez nebezpečného napětí v ruce. Stručně: vždycky stavět decimy shora, nikdy ne zdola. 3) Když začínáte studovat s dětmi nové skladby, jste-li „bezradní“ poučte se z desek. Jste-li „radní“ konfrontujte vámi vymyšlené pojetí se zkušenějšími (desky apod.) ať zbytečně neobjevujete Ameriku, ale třeba objevíte navíc Bahamy – a to také stojí za to. A hlavně: vždycky se ptejte, co od Vás publikum (nebo porota) v tom kterém místě očekává. Abyste neprodávali rychlost tam, kde se čeká rozmar, případně různá překvapení – a obráceně. Rychlost je ale dána srozumitelností, jinak je to zmatek a anarchie. Notový zápis je jen povšechná informace, kterou je nutno naplnit skutečnou hudbou, barevnou a zajímavou. Nepodléhejte pověrám tradice a otroctví zápisu. Každý skladatel Vám bude vděčen, když jeho hudbu osvětlíte tím nejlepším možným způsobem. Arciť při respektování pravidel slušného zacházení, žádná svévole. Zásady jsou to jednoduché, ale jejich důsledné uplatňování Vám přinese mnoho užítku.

U losování je vždy živo

Foto Irena

Michal Foltýn

Foto Irena

Leoš Čepický na KHS 2004

Pravidelným návštěvníkem KHS se v posledních letech stal někdejší laureát (1981) Leoš Čepický. Atmosféru soutěže prožívá znovu, tentokrát se svým synem Jakubem, letos soutěžícím ve III. kategorii. Ani Leoše Čepického neminulo několik zvědavých otázek, položených v přátelské atmosféře setkání bývalých spolužáků z konzervatoře:

-Soutěžil jsi tady před léty, troufl by sis dnes znovu stoupnout s houslemi na soutěžní pódium?

„To je tedy otázka - co chceš slyšet? Když řeknu, že ano, bude to zavánět sebechválou, když řeknu, že ne, bude to vypadat, že už jsem absolutní lazar... Tak si vyber.“

-Dobře, tak jinak - říká se, že se každoročně zvyšuje úroveň. Máš taky ten pocit nebo je to stejné jak „za tvých časů“?

„Opravdu to není stejné, je to horší, těžší. To, co se dřív hrálo ve IV. kategorii, dnešní soutěžící hrají ve III. kategorii. Vývoj jde rychle dopředu. Děti ve 12, 13 letech v podstatě nemají technické problémy nebo mají jen minimum problémů. Dnes je to spíš o tom, kdo vydrží nejdéle. Je to o muzice, protože technicky zahraje každý všechno - více méně.“

-Čím to je? Jsou dnešní pedagogové tak dobří, nebo je to „ve vzduchu“?

„Netuším čím to je. Je uspěchaná doba - pedagogo-

Putterman Victoria Elena - USA

Foto Irena

vé, rodiče se snaží z dětí udělat co nejdříve „úžasný talent“.

-Dobře. Pak se ale nabízí otázka - když ve 12 letech jakoby zahrají všechno, dříve nebo později musí dospět na svůj vrchol a pak už stagnovat, přece se nemohou zlepšit donekonečna!

„Většinou, dejme tomu z dvaceti lidí, „se ujme“ jeden. Podle toho, kam to až dotáhne. Někdo může skončit v orchestru, někdo jako sólista, někdo se dostane do orchestru ven, nebo do nějakého souboru. Žít se hudbou není lehké. Je tolik muzikantů a dobrých muzikantů! Dnes je to spíš o štěstí, o kontaktech...“

-Jsi stále primárius Wihanova kvarteta?

„Příští rok to bude už dvacet let. Dvacet let v jednom manželství - v kvartetním manželství!“

-Co bys chtěl říci závěrem?

„Musím zopakovat to, co už jsem řekl předloni. Lepší se postavit na pódium a hrát, než sedět v sále a poslouchat vlastní děti!“

-Najdeme tě za rok na KHS opět v roli nervózního otce?

„Podle toho, na kdy soutěž vyjde. Sedmého května máme koncert v Anglii. Letos to vyšlo dobře, hráli jsme před KHS ve Španělsku, vrátili jsme se v neděli. Takže uvidíme.“

Večer Dmitrij - ČR

Foto Irena

-mn-

Jitka Adamusová vzpomíná

Příjemným překvapením pro mě bylo, když paní prof. Olga Pragerová za mnou přišla, že má výborný tip na rozhovor do Zpravodaje. Dovedla mě za houslistkou Jitkou Adamusovou (Adamusovo trio) a výsledkem bylo následující interview:

- Co je podle vás důvodem neustále se zvyšující úrovně soutěže?

„Děti dnes mají mnohem větší možnosti poslechnout si skladby, které hrají. Dnes si mohou vybrat skladbu podle toho, že si poslechnou několik ukázek, co jim učitel doporučí. Oni si poslechnou a řeknou ano, to bych chtěla hrát - nebo ne...

Když já jsem soutěžila v Ústí nad Orlicí - to je plus minus čtyřicet let! - tehdy jsem neměla gramofon ani magnetofon, žádné nahrávky. Takže když mi učitel vybral skladbu, já jsem ji poznávala čistě tím, jak jsem se jí učila a že mi ji učitel předehrával.

Pamatuji si, když jsem se učila hrát Lalo - Španělskou symfonii. V deset hodin večer už jsem spala a přišla mě maminka honem probudit - „Vstávej, vstávej v rádiu hraje Ida Hendl Španělskou symfonii!“ Takže jsem musela rozespala rychle vyskočit a využít jedinou možnost poslechnout si tuto skladbu. V té době samozřejmě už spousta lidí mělo doma gramofony na „černé desky“, ale my jsme gramofon ještě doma neměli. Já tuto možnost neměla, všechno jsem znala jen z rádia nebo z vlastního studia.

Teprve když jsem studovala později na AMU u pana profesora Snítily, první co mi doporučil, bylo abych si pořídila magnetofon a natáčela si vlastní nahrávky. Dnes to je pro děti samozřejmost. Dítě, když se něco naučí, nahraje si to, poslechne a podle toho koriguje dál své chyby.

Potom bych řekla, že mají děti mnohem vyspělejší učitele. Učitelé jsou víc informovaní, vzdělanější než byli učitelé tehdy. Však k dnešním vynikajícím soutěžícím patří opravdu skvělá jména pedagogů, jak zahraničních, tak i našich!

Ještě bych chtěla dodat - dnes mají děti opravdu podstatně lepší nástroje než jsme měli my! Já absolvovala AMU na nástroji, na který by tady nehrálo ani dítě z druhé kategorie! To je můj další postřeh. Neříkám, že všichni tu mají tak výborné nástroje, ale většina má opravdu skvělé nástroje.“

-V kterém roce jste zde na KHS hrála?

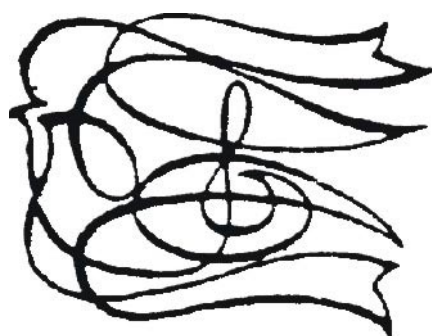
„Poprvé ve třinácti letech, to byl ročník 65, jestli si dobře vzpomínám. Dostala jsem se do druhého kola. To mě povzbudilo v hraní a na další rok jsem si předsevzala, že musím dopadnout lépe. Hrála jsem Paganiniho Rej čarodějnic. A to jsem opravdu dopadla lépe - byla jsem druhá s tím, že první cena nebyla udělena. Tehdy se pamatuji byl v porotě prof. Antonín Moravec a ten prohlásil, že dětem by se neměli dávat hrát tak těžké skladby. A to už mi bylo čtrnáct let. A dnes zde děti takové skladby hrají naprosto běžně. A ještě těžší!“

-Pro pamětníky chci dodat, že Jitka Adamusová zde v šedesátých letech soutěžila pod svým dívčím jménem Jitka Šedivá. V archívech KHS ji najdete například jako vítězku čtvrté kategorie z roku 1967.

-mn-

Markéta Říhová se usmívá po výkonu

Fotografické střípky z loňské KHS

Předseda organizačního výboru KHS PaedDr. Jiří Tomášek se vzácným hostem náměstkem ministrině školství PaedDr. Jaroslavem Müllnerem

Anna Skálová v palbě otázek

Martin Mezera vychutnává potlesk

Foto Irena

Jana Kubánková a Anna Skálová

**Vyhlašovatel a titulární sponzor soutěže
Advertiser and titular sponsor of the Competition**

Město Ústí nad Orlicí

**Spoluvyhlašovatel
Co-advertiser**

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy České republiky

**Pořadatel
Organiser**

Klubcentrum v Ústí nad Orlicí
Základní umělecká škola Jaroslava Kociana
pod záštitou hejtmána Pardubického kraje Romana Línka
a pod záštitou starosty města Ústí nad Orlicí

POVINNÉ SKLADBY PRO 47.roč. KHS 2005

I.KATEGORIE

Fritz Kreisler: Rondino

II.KATEGORIE

Josef Suk: Appassionato ze Čtyř kusů op. 17

III.KATEGORIE

Jaroslav Kocian: Serenáda D dur

IV. KATEGORIE

Ferdinand Laub: Polonéza G dur, op. 8
(zkrácená verze)

CENY KHS 2004

Laureát KHS 2004: Petr Matěják, Praha

Cena Editio Bärenreiter Praha pro Laureáta KHS 2004:

Petr Matěják, Praha

Cena Editio Baerenreiter Praha pro pedagoga, jehož žák se stal Laureátem KHS 2004:

Prof. Jiří Fišer

Cena Nadačního fondu MJK pro nejlepšího interpreta skladby Jar.Kociana:

Elena Victoria Putterman, USA, 3. cena II. kat.

Cena EMCY za vynikající interpretační výkon:

Petr Matěják, Praha

Diplom za vynikající klavírní doprovod:

Daniela Foltýnová

Hana Forsterová

Martina Hájková

Arnošt Strížek

Letos soutěžíme o jubilejní čtyřicátý laureátský titul

Zdá se to neuvěřitelné, ale prostými počty, při shlédnutí galerie laureátů Kocianovy houslové soutěže, která je umístěna v prvním poschodí budovy, dojdete k závěru, že absolutní vítěz letošní soutěže se stane už jubilejním čtyřicátým laureátem.

Bylo to v roce 1965, kdy se poprvé soutěžilo ve čtyřech věkových kategoriích a porota pod předsednictvím prof. Otakara Stejskala z pražské konzervatoře vyhlásila absolutního vítěze a udělila mu titul laureáta Kocianovy houslové soutěže. Prvním laureátem se stal

PETER COČEV DELČEV z Bulharska. Bulhaři se z titulu radovali ještě pětkrát a jsou vedle českých houslistů druhými nejúspěšnějšími účastníky. Zatím naposledy se stal bulhar laureátem v roce 1990 a byl to GEORGI VALČEV.

Nejúspěšnějšími účastníky jsou pochopitelně soutěžící z Československa resp. z České republiky, kteří získali celkem 18 titulů. Tím prvním československým titulem se bude už navždy pyšnit BOHUSLAV MATOUŠEK, který jej obdržel v roce 1966. Posledním československým laureátem se stala v roce 1992 LUCIE ŠVEHLOVÁ, kterou jsme měli možnost vidět minulý týden na závěr zahajovacího utkání českých hokejistů, když doprovázela jako koncertní mistr orchestru Národního divadla v Praze zpěv naší hymny.

Na prvního českého laureáta jsme museli čekat až do roku 1996, kdy se jím JAN FIŠER. Jediným laureátem slovenské národnosti je zatím JINDŘICH PAZDERA z roku 1970. Prozatím posledním českým laureátem je ADAM NOVÁK z Kroměříže, který zvítězil v roce 2002. Dosud jediným východočechem, nositelem titulu laureáta KHS je někdejší pardubák LEOŠ ČEPICKÝ.

Zatím se stalo pouze dvakrát, když se držitel titulu pokusil o zopakování úspěchu v dalším roce. Poprvé se o to pokusila v roce 1975 JOLANA MAZALOVÁ, laureátka z předchozího roku. Jolaně se to tehdy nepodařilo a titul neobhájila. Podruhé přijel obhajovat laureátský titul PAVEL ERET v jubilejním roce 1983, kdy se konal 25. ročník soutěže, kterým vyvrcholily oslavy 100. výročí narození Jaroslava Kociana. Ve slavnostní atmosféře se to Pavlovi podařilo a jako jediný je držitelem dvou titulů jdoucích po sobě.

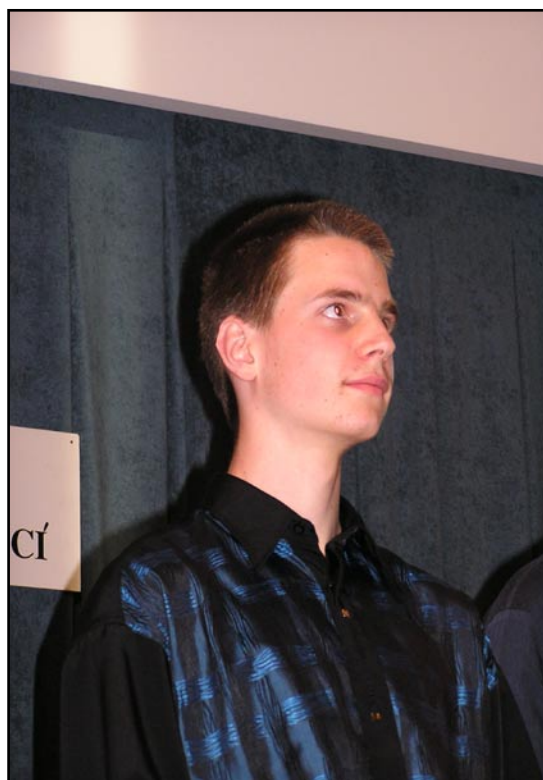
O rok později v roce 1984 se podařil další husarský kousek tehdy sedmiletému STEFANU

MILENKOVIČOVI z Jugoslávie. Přijel do Ústí se svým otcem a učitelem v jedné osobě a maminkou, která jej doprovázela na klavír. Zatímco v roce 1983 nepostoupil ani do druhého kola, tentokrát zahrál tak fantasticky skvěle, že od porotců obdržel vysoké bodové ohodnocení, které se již nepodařilo nikomu překonat a tak šokované porotě nezbylo, než sedmiletého Stefana vyhlásit absolutně nejmladším laureátem.

Ještě jednou jsme měli tak mladého laureáta. Bylo to v roce 1997, kdy zvítězilo nadané, ale doslova živelné a nezkratné dítě z Mexika, které nese jméno FRANCISCO LADRÓN de GUEVARA.

V roce 1969 došlo ve IV. kategorii na prvním místě ke shodě bodů mezi FIONOU VANDERSPAR z Anglie a OLDŘICHEM HLINKOU a byly proto uděleny dvě první ceny. Ovšem titul laureáta je pouze jeden a ten přisoudila porota Fioně.

Letos tedy připíšeme do historie Kocianovy soutěže již po čtyřicáté nové jméno absolutního vítěze, který se jistě čestně zařadí ke svým předchůdcům a ponese dál úspěšně Kocianovo jméno na své umělecké cestě dalším životem. Přejeme mu hodně úspěchů. (sč)

Laureát 46.ročníku KHS Petr Matěják -
Hudební škola hlavního města Prahy - ČR

Mediální partneři 46.ročníku KHS

Soutěž finančně podporují

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR

Pardubický kraj

Rieter CZ a.s. Ústí nad Orlicí

MHM computer Praha

Nadace Život umělce Praha

Nadace Český hudební fond Praha

Strunal s.r.o. Luby u Chebu

JUDr. Jiří Lukáš, advokát Ústí nad Orlicí

A-COMP Miloslav Maryško Ústí nad Orlicí

RC Aktiva a.s. Ústí nad Orlicí

Editio Bärenreiter Praha

Konzum - obchodní družstvo Ústí nad Orlicí

JUDr. Jaroslav Mazanec, advokát Ústí nad Orlicí

Auto Janák Ústí nad Orlicí

Music Jana Dytrichová

MUSIC Jana Dytrichová Ústí nad Orlicí

Lékárna Na Kociánce s.r.o. Ústí nad Orlicí

Orlické noviny - Deníky Bohemia

Efel Rychnov nad Kněžnou

JUDr. Jan Köck, notář v Poličce

MUDr. Jiří Ehl Ústí nad Orlicí

Hudeček s.r.o. Ústí nad Orlicí

Oftis - tiskárna a vydavatelství Ústí nad Orlicí

Květinářství U Medarda Ústí nad Orlicí

Tipo - reklamní tiskárna Ústí nad Orlicí

Elektro Sychra s.r.o. Ústí nad Orlicí

Hotel Florida s.r.o. Ústí nad Orlicí

Mecawel s.r.o. Ústí nad Orlicí

Oční optik Vladimíra Janečková Ústí nad Orlicí

MUDr. Miriam Toppischová Ústí nad Orlicí

František Mejdr, komanditní společnost Ústí nad Orlicí

Elektro Franc Ústí nad Orlicí

Art Decor - interiéry Ústí nad Orlicí

JUDr. Marie Filipová, notářka Ústí nad Orlicí

JUDr. Josef Filip, advokát Ústí nad Orlicí

Mgr. Ondřej Filip, advokát Ústí nad Orlicí

Foto Irena Ústí nad Orlicí

Hračky Renata Vaňová Ústí nad Orlicí

Jeans Móda Johny Jan Pažin Ústí nad Orlicí

Miroslava Nováková Ústí nad Orlicí

Reality MGO Ústí nad Orlicí

Květiny Rosa Ústí nad Orlicí

Velkoobchod květin Sylva Rviště

MUDr. Miroslav Blanař Ústí nad Orlicí

Zpravodaj Kocianovy houslové soutěže informační bulletin 46. ročníku KHS, vychází denně mezi 5. - 8. květnem 2004.

Vydává tiskové středisko KHS.

Šéfredaktor: Miroslav Němec

Redakce: Pavel Sedláček (sč), Markéta Světlíková

Sazba: Lukáš Záleský, A-COMP Popradská 1185 Ústí nad Orlicí

Mobil: 603 858 863 **Tel.:** 465 520 067 **e-mail:** Info@a-comp.cz **Web:** www.a-comp.cz

Tisk: ZUŠ Ústí nad Orlicí